

Firma w opatach – restrukturyzacja lub upadłość klienta. Czy jest się czego obawiać?

Nie ocenia się książki po okładce. Tylko czy to powiedzenie sprawdzi się też w sytuacji, gdy dowiemy się, że nasz wieloletni kontrahent albo potencjalny klient znajduje się z upadłości lub w restrukturyzacji? Po prostu, pewnego dnia zobaczymy, że w jego nazwie jest taka informacja. I co wtedy? Czy możemy nadal współpracować? A może trzeba jak najszybciej zerwać współpracę i zabezpieczyć płatności? Czy to się odbije na naszej firmie?

Restrukturyzacja czy upadłość – czym to się różni?

Stosunkowo niedawno system prawny posługiwał się pojęciami: postępowanie upadłościowe i naprawcze. Łatwo zatem było odczytać intencje ustawodawcy, że upadłość wskazuje na bardzo złą sytuację firmy, a postępowanie naprawcze wiąże się z możliwością uniknięcia likwidacji. Obecnie został dokonany prawny podział pomiędzy dwiema ustawami regulującymi prawo upadłościowe oraz prawo restrukturyzacyjne.

W dużym uproszczeniu, celem restrukturyzacji przedsiębiorstwa jest zawarcie układu z wierzycielami i likwidacja nie firmy, lecz jej zadłużenia. W konsekwencji może ono zmierzać również do zmiany koncepcji prowadzenia firmy i praktycznych rozwiązań funkcjonalnych, w taki sposób, aby zyskała

ona konkurencyjną wartość na rynku i na nowo stała się atrakcyjna dla klientów. Upadłość przedsiębiorstwa ogłaszana jest natomiast wtedy, gdy firma stała się niewypłacalna. Co do zasady postępowanie zmierza przy tym do likwidacji upadłego i rozdysponowania pozostałego mu majątku.

Restrukturyzacja i upadłość

Postępowanie restrukturyzacyjne dzieli się na kilka typów. Pierwszym z wymienionych jest odformalizowane postępowanie o zatwierdzenie układu, w którym to wierzyciel sam zbiera głosy wierzycieli co do woli zawarcia z nim układu na proponowanych warunkach. Bardziej sformalizowana procedura obowiązuje zaś w tzw. postępowaniu układowym, przyspieszonym postępowaniu układowym oraz sanacyjnym, gdzie

rozbudowana została rola sądu czuwającego nad ich prawidłowością. W postępowaniu sanacyjnym przy tym możliwe jest podjęcie działań naprawczych co do przedsiębiorstwa upadłego i poprawa jego kondycji na rynku. **Postępowanie upadłościowe** co do zasady ma charakter likwidacyjny, możliwe jest jednak wyrażenie przez wierzycieli zgody na podjęcie głosowania nad ewentualnym układem. W tym zakresie stosuje się już jednak przepisy Prawa restrukturyzacyjnego.

Jakie czynności mogą podjąć wierzyciele w postępowaniu?

Co w sytuacji, gdy w postępowaniu restrukturyzacyjnym należność wierzyciela nie została uwzględniona przez dłużnika? Wówczas wierzyciel dysponuje prawną możliwością domagania się dopuszczenia go do postępowania i umieszczenia wierzycielności we właściwym spisie przez sędziego komisarza. Nieco inaczej jest w postępowaniu upadłościowym. Tu wierzyciel już na początku postępowania zobowiązany jest sam zgłosić swą wierzycielność syndykowi. W razie braku jej uwzględnienia na sporządzonej następnie liście wierzycielności przysługuje mu zaś prawo wniesienia sprzeciwu.

Zarówno w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, jak i upadłościowego, wierzycielowi przysługuje również prawo zaskarżania znacznej części wydawanych orzeczeń, na przykład postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego lub postanowienia o ogłoszeniu upadłości. By zabezpieczyć swe interesy uprawnieni mają również prawo powołania tak zwanej Rady Wierzycieli – organu o szerokich kompetencjach.

Czy jest się czego obawiać?

Co do zasady zarówno podmioty objęte restrukturyzacją, jak i upadłością nie są pozbawione prawa do zawierania umów i występowania w obrocie gospodarczym. Jeżeli jednak doszło do pozbawienia umocowanych do reprezentacji osób prawa do zarządzania firmą, to nie są one uprawnione do występowania w imieniu tego podmiotu, a zawarte z nimi umowy będą nieważne. Wówczas w grę wchodzi zawieranie umów z zarządcą w postępowaniu restrukturyzacyjnym lub syndykiem w postępowaniu upadłościowym. Do sytuacji takiej dochodzić może najczęściej w postępowaniach sanacyjnych i upadłościowych. Należy również być ostrożnym przy zawieraniu umów z podmiotami zagrożonymi restrukturyzacją lub upadłością. W pewnych sytuacjach bowiem zawarte przez nie umowy mogą być uznane za bezskuteczne.

Skąd pozyskiwać informacje o postępowaniu?

Obecnie informacje co do części wydanych w toku restrukturyzacji oraz upadłości orzeczeń oraz podjętych czynności uzyskać można korzystając z Monitora Sądowego i Gospodarczego nieodpłatnie dostępnego w Internecie. By pozyskać bardziej szczegółowe informacje konieczne często okazuje się zapoznanie z papierowymi aktami znajdującymi się we właściwym sądzie KRS.

W niedalekiej przyszłości planuje się jednak publikowanie wszelkich istotnych informacji o postępowaniu w specjalnym rejestrze, który zgodnie z prawem unijnym winien zostać utworzony jeszcze w tym roku. ■

Adwokat Maciej Krotoski
z poznańskiej Kancelarii M.KROTOSKI ADWOKACI
I RADCY PRAWNI Spółka komandytowa, Członek WKK